

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. október 30.

FRANCIA NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. Olvasott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

<i>0</i>	<i>A</i>
1.	B
2.	E
3.	D
4.	F
5.	I
6.	C
7.	H

2. feladat

Pays	Le pourboire n'existe pas ou est mal vu	On donne rarement un pourboire	On donne souvent ou toujours un pourboire
<i>0 Russie</i>			<i>X</i>
8. Australie		<i>X</i>	
9. Canada			<i>X</i>
10. Chine		<i>X</i>	
11. Corée du Sud	<i>X</i>		
12. Égypte			<i>X</i>
13. États-Unis			<i>X</i>
14. Inde			<i>X</i>
15. Japon	<i>X</i>		
16. Madagascar			<i>X</i>
17. Mexique			<i>X</i>

3. feladat

0 Saint Nicolas

18. Pour mettre fin aux idées reçues à propos du rôle de Coca-Cola./ Pour que le public se cultive et puisse briller en société./ Pour donner des informations vraies sur le rôle de Coca-Cola. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
19. Il était vêtu de vert, de noir, et même de bleu en Russie./ vert, noir, bleu (*vert seul ne suffit pas !*)
20. Thomas Nast
21. Clément Clark Moore
22. Louis Prang
23. en 1885
24. Pour vendre ses produits aux enfants aussi./ Pour vendre du coca-cola à toute la famille (pas seulement aux adultes). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
25. Il a créé le Père Noël emblématique de Coca-Cola.

Az olvasott szöveg értéke-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	6 pont
5✓	7 pont
6✓	8 pont
7✓	10 pont
8✓	11 pont
9✓	12 pont
10✓	14 pont
11✓	15 pont
12✓	16 pont
13✓	18 pont
14✓	19 pont
15✓	20 pont
16✓	22 pont
17✓	23 pont
18✓	24 pont
19✓	26 pont
20✓	27 pont
21✓	28 pont
22✓	29 pont
23✓	31 pont
24✓	32 pont
25✓	33 pont

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0 a pris

1. avait laissé
2. faire
3. est partie
4. a réussi
5. a parcouru
6. finisse
7. ont aperçu
8. sont allés
9. s'en sont tirés
10. puisse

2. feladat

0 C (Les)

11. C (Depuis)
12. C (il y a)
13. C (l'année dernière)
14. B (tout l'hiver)
15. A (jusqu'à)
16. B (par jour)
17. A (Quand)
18. C (parfois)
19. A (en)

3. feladat

0 t'amuser

20. peux/pourras en trouver
21. Assure-toi
22. pourras t'en acheter / peux t'en acheter / vas pouvoir t'en acheter
23. Ajoutes-y
24. Laisse-les pendre
25. colle-les
26. Ne les colle pas
27. Mets-le

A nyelvhelyesség-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat

jó megoldás	elért pont
1✓	1 pont
2✓	2 pont
3✓	2 pont
4✓	3 pont
5✓	4 pont
6✓	4 pont
7✓	5 pont
8✓	6 pont
9✓	6 pont
10✓	7 pont
11✓	8 pont
12✓	8 pont
13✓	9 pont
14✓	10 pont
15✓	10 pont
16✓	11 pont
17✓	12 pont
18✓	12 pont
19✓	13 pont
20✓	14 pont
21✓	14 pont
22✓	15 pont
23✓	16 pont
24✓	16 pont
25✓	17 pont
26✓	18 pont
27✓	18 pont

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el. A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többlet pont, fél pont nem adható!**

1. feladat

A felvételen hallható szöveg:

Dans notre petit tour d'Europe de l'amour des Européens pour les jeux d'argent, on a voulu savoir comment jouaient les autres Européens. Reportages de nos envoyés spéciaux de Belgique, d'Allemagne et d'Espagne.

Lorsque « lotto » prend deux « t », pas de doute, nous sommes en Belgique. Depuis 1934, date de sa naissance, chaque jour de tirage, les points de presse sont pris d'assaut par les joueurs en quête de fortune. Ici, ce sont les marchands de journaux qui se chargent de la vente des billets, c'est l'une de leur principale source de revenu.

Les bars à tabac ont leur propre jeu de hasard : les bingos. Sur ces machines aux apparences de flipper, il est aussi question de numéros, de boules et de hasard. Mais seul le loto peut offrir aux joueurs l'espoir de toucher un jour des sommes astronomiques. Ici, les grilles comptent 42 numéros au lieu de 49 en France.

Côté allemand, jouer au loto se traduirait presque par Jackpot. Lorsqu'on coche les traditionnelles petites grilles, on peut gagner en plus des sommes importantes, des voitures, des lots supplémentaires. Le Jackpot, c'est la particularité du loto allemand. Ici, on peut gagner plus et plus souvent.

Cette année le loto fête ses 50 ans et propose encore plus de Jackpots. En Allemagne, les grilles sont un peu moins chères qu'en France, on joue deux fois par semaine avec passion.

Les Espagnols ont le choix. En fait, en dehors des cartes classiques de grattage et de l'Euromillion, il y a 8 autres jeux de hasard. Dans tous les cas, prix des grilles, 50 centimes l'unité, et ça marche. De petites mises mais un goût certain pour les jeux qui donnent l'espoir de s'enrichir grâce à la chance, car ici on peut parier, chaque semaine sur les résultats des matchs de foot, voire même miser sur le nombre de buts marqués par chaque équipe de la première division. La loterie veille à ce qu'il y ait beaucoup de gagnants. En moyenne, un joueur mise par an environ 235 euros. Au total, l'an passé, les Espagnols ont consacré 10 milliards d'euros aux jeux de hasard.

(TF1)

		Belgique	Allemagne	Espagne
0	<i>En mettant une petite croix en plus sur la grille, on peut gagner des lots en plus.</i>		X	
1.	On doit choisir parmi 42 numéros.	X		
2.	Le loto existe depuis 1934.	X		
3.	Les billets de loterie sont moins chers qu'en France.		X	
4.	La bonne orthographe est « lotto », avec un double « t ».	X		
5.	L'année dernière on y a dépensé 10 milliards d'euros aux jeux de hasard.			X
6.	On peut acheter son billet de loterie au même endroit que son journal.	X		
7.	On peut parier sur le nombre de buts marqués par les équipes de foot.			X
8.	Dans les bars, on joue aussi à un jeu de hasard qui ressemble au flipper.	X		

2. feladat

A felvételen hallható szöveg:

Un design plus moderne, des options « comme les grandes », les « voituresses » connaissent un renouveau.

Amateurs des sensations fortes, ce véhicule n'est pas pour vous. Moins de trois mètres de longueur, 350 kilogrammes, vitesse maximum 45 km à l'heure. Avant, on les appelait les « voituresses », aujourd'hui ce sont les voitures sans permis. Nouveau design, plus d'équipements, plus de confort, presque comme les autres.

« C'est équipé comme les grandes voitures, en option on peut mettre l'air bag, double rétroviseur, deuxième feu de stop, toute demande. »

Près de 150 mille voituresses en France. Il suffit d'avoir plus de 16 ans pour les conduire. Mais contrairement à ce qu'on croit, ce sont les personnes âgées qui les utilisent le plus, principalement à la campagne. L'avantage, elles ne consomment pas beaucoup, moins de trois litres au cent. La pollution : 78 grammes de CO₂ par kilomètre. Autres avantages, cette fois, pour les jeunes :

« Vous mettez un jeune dans un véhicule qui a une faible puissance, une faible vitesse, vous le mettez dans la circulation, il s'habitue à la circulation sans prendre de risques. »

Côté inconvénients : il est interdit de les utiliser sur autoroutes ou voies rapides. Autre inconvénient, son prix : de 9 à 14 mille euros. Certains préfèrent les louer. Les locations ont explosé surtout à cause des retraits de permis.

« J'utilise ce type de véhicule parce que je suis sous le coup d'une suspension de permis de conduire pour un mois et demi, donc pour me permettre de continuer mon activité, je suis chef d'entreprise, je suis obligé de me déplacer beaucoup dans Paris. Voilà. »

Question sécurité, des crash-tests, comme des grandes. Ces voitures sont considérées par les assureurs comme très peu accidentogènes. Peut-être parce qu'elles roulent surtout à la campagne.

(www.info.francetelevisions.fr)

A 9-10, 11-12, 14-15, 16-17. ítemeknél a vizsgázó két jó megoldást szerez, ha a kért elemekből kettőt sorol fel. Ha csak egy helyes elemet sorol fel, értelemszerűen egy jó megoldást szerez.

0 Avant, on les appelait « voiturettes »

9. – moins de trois mètres de longueur / 350 kilogrammes / (vitesse maximum) 45km à l'heure (*2 de ces paramètres*)
- 10.
11. – 150 mille / jeunes de plus de 16 ans / ne doivent pas avoir leur permis / personnes âgées habitant à la campagne / utilisateurs habitant à la campagne. (*2 de ces éléments*)
- 12.
13. pas besoin de permis / à partir de 16 ans / elles peuvent être louées
14. – elles ne consomment pas beaucoup (moins de trois litres au cent) / faible pollution (78 grammes de CO₂ par kilomètre) / les jeunes s'habituent à la circulation sans rendre de risques / très peu accidentogènes (*2 de ces avantages*) (*Toute réponse ayant le même contenu*)
- 15.
- 16 – il est interdit de les utiliser sur autoroutes ou voies rapides / prix trop élevé / vitesse maximale : 45 km/h
- 17.
18. très peu accidentogènes / grande sécurité / très peu d'accidents.

3. feladat

A felvételen hallható szöveg:

reporter : Marie est tombée dans l'éducation quand elle était petite. Fille de prof, elle enseigne, elle-même, l'anglais et le français depuis 4 ans en région parisienne. Dans son livre « Bienvenue à Profland », elle pose un regard amusé sur ses collègues.

Marie : La prof d'anglais, en général, c'est quelqu'un qui est soit hystérique, soit complètement coincée, soit très élisabéthaine, soit un truc un peu plus punk, new wave.

reporter : Pour vous, les enseignants sont facilement reconnaissables ?

Marie : En général, quand on retrouve quelqu'un avec un sac banal, s'il n'est pas allemand, en général, c'est qu'il est prof. Autrement, il y a aussi des profs qui passent totalement inaperçus. Et quand on me dit qu'on ne sent pas que je suis prof, je prends ça plutôt comme un compliment. Même si je suis assez fière de mon métier. J'ose dire que, oui, le prof se reconnaît, surtout quand on discute avec des gens, c'est facile de voir s'ils sont profs ou pas. Ce sont des gens qui sont assez stricts, qui ont un ton professoral, qui sont habitués à dispenser une parole d'une grande sagesse, donc, ça se sent un petit peu, ce sont des gens qui ont leurs manières.

reporter : Vos élèves ne sont pas au courant de vos activités parallèles et vous vous inspirez de personnages bien réels.

Marie : Par exemple, le prof d'histoire-géo dans le bouquin, c'est totalement mon père, mais en même temps je retrouve beaucoup de ses traits chez certains collègues profs d'histoire-géo que j'ai. Il est chauve, il est mal habillé, il lit des bouquins extrêmement ennuyeux, il a toujours un comportement bizarre, voilà, ces genres de choses.

reporter : Un livre surtout à ne pas prendre dans les classes de l'école primaire, bien sûr.

0 F
19. F
20. F
21. F
22. V
23. F
24. V
25. F

A hallásértés-vizsgarész
jó megoldásait ponttá alakító táblázat

jó megoldás	elért pont
1✓	2 pont
2✓	3 pont
3✓	4 pont
4✓	6 pont
5✓	7 pont
6✓	8 pont
7✓	10 pont
8✓	11 pont
9✓	12 pont
10✓	14 pont
11✓	15 pont
12✓	16 pont
13✓	18 pont
14✓	19 pont
15✓	20 pont
16✓	22 pont
17✓	23 pont
18✓	24 pont
19✓	26 pont
20✓	27 pont
21✓	28 pont
22✓	29 pont
23✓	31 pont
24✓	32 pont
25✓	33 pont

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand* / *grand* helyett *grande* / *grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a* / *à*, *ou* / *où*, *mer* / *mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. A dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. **A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:**

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4
Szövegalkotás, hangnem	4
Szókincs, kifejezésmód	4
Nyelvtan, helyesírás	4
Formai jegyek	1
Összesen	17

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése* szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megvalósította-e az azokban megfogalmazott kommunikációs célokat;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az irányító szempontok a feladat utasításával azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① **Megírja, hol és kivel tölti a vakációját.**
- ② **Leírja, miért választotta ezt a helyet.**
- ③ **Leírja, miért kiábrándult.**
- ④ **Leírja azt a napját, amikor a fénykép készült.**

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmennyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmennyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmennyiségnél, illetve a maximális szövegmennyiséget jelentősen meghaladja (készszerese)

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl.előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók);
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonynak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonynak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonynak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz – a hiba jellegétől függően – vagy a *Szókincs, kifejezésmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszerű értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Formai jegyek

E szemponton belül – és csak az első feladatnál – azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó helyesen használja-e a levélben a megszólítás és elköszönés, valamint a dátum formai jegyeit.

A formai jegyek megléte vagy hiánya nem befolyásolja a többi szempont elbírálását.

1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja a levélírás valamennyi formai jegyét.	A vizsgázó részben helytelenül vagy nem használja a levélírás formai jegyeit.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2- (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L** = lexikai hiba,
- ÉL** = értelemzavaró lexikai hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = lexikai hiba,
- aláhúzás + i** _____ **i** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G** = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG** = értelemzavaró nyelvtani hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H** = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ **hiányjel** = hiányzik egy szó,
- nyíl** = szórendi hiba,
-
- aláhúzás + i** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = **D**

Megszólítás = **M**

Köszönés = **K**

Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

M (betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,

√**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,

A (aláhúzott betű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (1. feladat)

Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmennyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többi egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmennyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmennyiségnél, illetve a maximális szövegmennyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.

Formai jegyek

1 pont	0 pont
A vizsgázó helyesen használja a levélírás valamennyi formai jegyét.	A vizsgázó részben helytelenül vagy nem használja a levélírás formai jegyeit.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága	4 pont
Szövegalkotás, hangnem	4 pont
Szókincs, kifejezőmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	16 pont

2. Amennyiben a dolgozat *A feladat teljesítése szempont* alapján 0 pontos, nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pontos.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

Az értékelés általános szempontjai megegyeznek az első feladatnál ismertettekkel.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Leírja, miért járt ott és mit csinált.
- ② Elmeséli, hogy mit látott.
- ③ Leírja saját reakcióját és a többi járókelőét.
- ④ Feltételezéseket ír a képen látható emberről.
- ⑤ Megmagyarázza a látottakat.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)***A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága***

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki, és az általa írt szöveg a megadott szószámtól nem tér el.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többbit csak részben. A létrehozott szöveg elérte a minimális szövegmenyiséget.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többbit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg néhány szóval rövidebb a minimális szövegmenyiségnél.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A létrehozott szöveg jelentősen rövidebb a minimális szövegmenyiségnél, illetve a maximális szövegmenyiséget jelentősen meghaladja (kétszerese).

Szövegalkotás, hangnem

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme nagyjából megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg csak kevés nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz, amelyek általában nem akadályozzák meg, de néha megnehezítik a megértést.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok nyelvtani és helyesírási hibát tartalmaz; ezek egy része a megértést nem befolyásolja, de nagyobb számban található a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba is közöttük.	A szöveg a nyelvtani és helyesírási hibák miatt nem érthető.